

Stockholm den 20 januari 2017

R-2016/2456

Till Migrationsverket

Diarienummer 1.4.3-2016-193808

Sveriges advokatsamfund har genom remiss den 21 december 2016 beretts tillfälle att avge yttrande över förslag till Skyddsprocess.

Advokatsamfundet vill inledningsvis påpeka att det är svårt att få en helhetsbild av förslaget till skyddsprocess, då de dokument som förslaget i stora delar hänvisar till inte har bifogats. Vidare är det oklart på vilket sätt detta förslag skiljer sig från den process som Migrationsverket i dagsläget använder sig av.

Advokatsamfundet anser att användandet av s.k. spårindelning av ärendena kan vara positivt i den meningen att mer resurser läggs på de mer komplicerade ärendena, medan ärenden av enkel beskaffenhet får en mer tidseffektiv handläggning. Det finns emellertid anledning att i detta avseende framhålla vikten av att samtliga handläggare, oavsett om de arbetar med mer eller mindre komplicerade ärenden, har en hög kompetensnivå. Brister i kompetens kan orsaka att sådana omständigheter som innebär att ett ärende egentligen borde handläggas i ett annat spår, inte upptäcks förrän i ett sent skede, vilket i sin tur gör att ett spårbyte kommer sent in i handläggningen och orsakar långa handläggningstider för den enskilde. Fråga uppkommer även om det vid spårbyten finns en övergripande kontroll över hur lång handläggningstid enskilda ärenden har.

Som Advokatsamfundet förstår förslaget ska förordnandet av det offentliga biträdet ske av anvisningsenheten, men kallelse till den muntliga utredningen görs av prövningsenheten. Fråga uppkommer hur detta är förenligt med Migrationsverkets nuvarande kalendersystem för offentliga biträden.

Advokatsamfundet anser att det är olämpligt att ett omfattande ansökningssamtal ska hållas med sökanden innan ett offentligt biträde har förordnats. Av remissunderlaget framgår att under ett sådant samtal ska bland annat skyddsbehovet identifieras. Enligt Advokatsamfundets uppfattning ska sökanden, i närvaro av ett offentligt biträde, formulera konkreta uppgifter på när, var och hur skyddsbehovet har uppstått och vem eller vilka som står för förföljelsen eller den skyddsgrundande behandlingen. En sådan utredning skulle eventuellt kunna hållas utan närvaro av offentligt biträde om det finns presumtion för uppehållstillstånd.

Genom denna skyddsprocess avskaffas särskilda barnenheter. Enligt Advokatsamfundets uppfattning finns det således en risk för att särskild barnkompetens som utvecklats hos Migrationsverket, försvinner eller inte kommer till användning på rätt sätt.

I den omarbetade skyddsprocessen är en av de huvudsakliga förändringarna för prövningsprocessen att ett flertal handläggningsåtgärder är påbörjade, alternativt genomförda, när ärendet kommer till en prövningseenhet. Dessvärre är det numera vanligt att samtliga handlingar i ärendet inte kommunicerats med det offentliga biträdet innan asylutredning. Det är inte ovanligt att det under asylutredningen kommer fram att handlingar inlämnade av sökanden inte har kommunicerats till biträdet, vilket är en stor brist, eftersom biträdet och sökanden inte kunnat gå igenom handlingarna och deras betydelse inför den muntliga utredningen. Advokatsamfundet vill därför framhålla vikten av att enheterna kommunicerar samtliga handlingar i ärendet till det offentliga biträdet så snart som handlingen inkommit till Migrationsverket.

Advokatsamfundet ser positivt på att Migrationsverket i samband med asylutredningen kommer att ha möjlighet att meddela tid för beslut. Det är till fördel för den enskilde att få information om processens fortlöpande.

Av remissunderlaget framgår vidare att underrättelsesamtal efter avslagsbeslut har till syfte att den som underrättas ska förstå Migrationsverkets beslut, vilka alternativ som finns och fortsättningen på skyddsprocessen. Det är positivt att Migrationsverkets ansvar tydliggörs i denna del.

I övrigt har Advokatsamfundet ingen erinran mot förslaget.

SVERIGES ADVOKATSAMFUND

Anne Ramberg